

(/)

Søg på Netdoktor

Lungebetændelse (Pneumoni)

Opdateret af Ole-Victor Laursen-Wadschier, speciallæge i almen medicin ([/hvemnd.htm](#)).

Hvad er lungebetændelse?

Lungebetændelse er en betændelsesproces i selve lungevævet. Lungebetændelser kan forårsages af en lang række mikroorganismer såsom virus, bakterier, svampe og parasitter. Lungebetændelse er stadig en almindelig sygdom i Danmark.

Omkring 14.000 mennesker behandles hvert år for lungebetændelse på sygehuset, hertil skal lægges det antal mennesker, der behandles i hjemmet. Hvert år dør cirka 1.600 mennesker af lungebetændelser, flest kvinder. Dødsfaldene rammer især personer over 70 år.

De fleste lungebetændelser skyldes [bakterier \(/sunderaad/fakta/virusbakterier.htm\)](#). Flertallet af dem skyldes den streptokok bakterie, der kaldes [pneumokokken \(/sygdomme/fakta/pneumokokinfektioner.htm\)](#), som giver den typiske lungebetændelse. Virus er årsag til cirka 20 procent af lungebetændelser, hvorimod svampe er en sjælden årsag, som i Danmark stort set kun ses hos svært immunsvækkede personer.

Hvorfor får man lungebetændelse?

Lungebetændelse opstår typisk ved mikroorganismer fra næsen og svælget, der breder sig til de nedre luftveje. Lungebetændelser kan også opstå ved smitte fra andre, via indånding af mikroorganismene. Det gælder primært de atypiske, [kolde lungebetændelser \(/sygdomme/fakta/mycoplasma.htm\)](#). Mange tror fejlagtigt at man ikke har feber ved en atypisk lungebetændelse, hvorfor den ofte kaldes kold lungebetændelse. Faktum er at man typisk har temperatur under 38,5.

Mere sjældent opstår lungebetændelser ved, at bakteriekolonier fra en [infektion \(/tema/infektioner.shtml\)](#) et andet sted i kroppen, for eksempel en knogleinfektion, via blodbanen vandrer til lungerne og slår sig ned.

Hvis man er tilstrækkeligt svækket og kaster op, kan man risikere at indånde maveindhold. Det kan dels give en kemisk lungebetændelse, og dels kan det føre mikroorganismer ned i lungerne, der nu har en beskadiget og dermed ubeskyttet indre overflade.

Følgende faktorer øger risikoen for at udvikle lungebetændelse:

- Nvlin forkøelse (</sygdomme/fakta/forkoeelse.htm>) eller [influenza](https://netdoktor.dk/ta/influenza.htm) ([ta/influenza.htm](https://netdoktor.dk/ta/influenza.htm)).

(/) Rygning.

Søg på Netdoktor

- [Kroniske lungesygdomme \(KOL\)](/sygdomme/fakta/rygelunger.htm) (</sygdomme/fakta/rygelunger.htm>), [astma](/sygdomme/fakta/astma.htm) (</sygdomme/fakta/astma.htm>), [bronkiektasier, cystisk fibrose](/sygdomme/fakta/cystiskfibrose.htm) (</sygdomme/fakta/cystiskfibrose.htm>).
- Synkeproblemer, typisk relateret til neurologiske tilstande, som for eksempel [Parkinsons syge](/sygdomme/fakta/parkinson.htm) (</sygdomme/fakta/parkinson.htm>) og følger efter [blodprop i hjernen](/sygdomme/fakta/blodprophjerne.htm) (</sygdomme/fakta/blodprophjerne.htm>).

Hvad er symptomerne på lungebetændelse?

- Den klassiske bakterielle lungebetændelse starter pludseligt med kulderystelser, feber, smerter i brystet og hoste.
- Hosten er i starten tør, men efterhånden hoster man materiale op fra lungerne. Dette er typisk gulligt, blodpletet eller rustfarvet.
- Vejrtrækningen er typisk hurtig og overfladisk. Man kan føle, at man mangler luft. Måske bliver man blålig om munden som tegn på, at man ikke får luft nok.
- Det gør ondt at trække vejret dybt og at hoste. Dette kan være tegn på, at betændelsen har spredt sig til den hinde, der omgiver lungerne.
- Især ældre mennesker er tilbøjelige til at blive konfuse og urolige.

Hvem er i særlig risiko?

- Personer, der har fået fjernet milten.
- Svækkede, ældre mennesker.
- Personer med kroniske sygdomme, især [hjertesygdomme](/sygdomme/fakta/hjertekarsygdomme.htm) (</sygdomme/fakta/hjertekarsygdomme.htm>), [astma](/sygdomme/Fakta/astma.htm) (</sygdomme/Fakta/astma.htm>), [KOL](/sygdomme/fakta/rygelunger.htm) (</sygdomme/fakta/rygelunger.htm>) og [diabetes](/sygdomme/Fakta/diabetes.htm) (</sygdomme/Fakta/diabetes.htm>).
- Personer med svækket immunforsvar.
- Rygere.
- Personer med et højt alkoholforbrug.
- Børn, især kronisk syge børn. Lungebetændelse kan hos børn forveksles med [blindtarmsbetændelse](/sygdomme/Fakta/blindtarmsbetaendelse.htm) (</sygdomme/Fakta/blindtarmsbetaendelse.htm>).

Hvordan stiller lægen diagnosen?

netdoktor.dk

Lægen læser lært ud fra sygdomsbilledet i kombination med en egentlig undersøgelse. Denne undersøgelse omfatter stetoskopi, hvor lægen konstaterer klassiske lyde, som er knitren og boblen under vejtrækning. Diagnosen kan underbygges ved bestemte forandringer på røntgenbillede af lungerne. Røntgenbilleder kan tages ambulant, det vil sige, at man ikke behøver blive indlagt på hospitalet.

Ved akut påvirket almen tilstand kan man indlægges. Her vil man blandt andet få taget røntgenbilleder (</Sunderaad/undersoegelser/roentgenbillede.htm>) af sine lunger for at se, hvor galt det står til.

Mikroorganismen vil blive dyrket (</Sunderaad/undersoegelser/mikroskopiogdyrkning.htm>) fra ophost eller blod for at kunne bestemme bakterien og bestemme den bedste behandling.

Hvordan behandles lungebetændelse?

I Danmark har vi heldigvis endnu ikke de helt store problemer med modstandsdygtige pneumokokker. Derfor vil den antibiotiske behandling af en pneumokok lungebetændelse som regel bestå i penicillin.

Derudover kan der komme forskellige støttende foranstaltninger på tale.

Det vigtigste i forbindelse med lungebetændelse er forebyggelse i form af vaccination mod pneumokokker. En række studier viser, at pneumokokvaccination (</sygdomme/fakta/pneumokokvaccine.htm>) kan give op mod 50-70 procent beskyttelse mod alvorlig sygdom.

Der er endnu ingen generel, officiel anbefaling af vaccination mod pneumokokker til alle voksne over 65, som man for eksempel har det i forbindelse med influenzavaccination. Der ydes dog tilskud til personer, der er i særlig risiko for pneumokoksygdom.

Siden 2007 har vaccination mod pneumokokker været en del af det danske børnevaccinationsprogram.

Hvad kan man selv gøre?

- Får du fjernet milten, for eksempel efter et trafikuheld, er det vigtigt, at man bliver vaccineret mod pneumokokker. Hvis ikke man bliver det, løber man en stor risiko for at få lungebetændelse og eventuelt dø af det. Fem år efter vaccinationen skal lægen tage en blodprøve (</Sunderaad/undersoegelser/blodproever.htm>) for at se, om vaccinen stadig virker.
- Hvis man er kommet op i alderen (over 65 år), er ens immunforsvar nedsat. Derfor bør man blive vaccineret mod pneumokokker (</sygdomme/fakta/pneumokokvaccine.htm>). Det samme gælder, hvis man er kronisk syg. Især hvis man har KOL, astma, hjertesygdom og diabetes, bør man vaccineres. Man skal dog være opmærksom på, at pneumokokvaccinen kun dækker

Lungebetændelse forårsaget af pneumokokker, men ikke andre typer af bakterier. Desuden bør man ved optræk til en influenzaepidemi dels passe på at blive vaccineret mod influenza.

(/)

Får man en forkølelse, der ikke vil gå væk, eller oplever man symptomer som beskrevet ovenfor, er det vigtigt, at man søger læge.

- Hvis man har været i udlandet inden for de sidste to til tre måneder op til sygdommen, er det vigtigt, at lægen får besked herom. Udenlandske bakteriestammer kræver nemlig af og til en anden behandling end de danske.

Udsigt for fremtiden

Lungebetændelser har et meget forskelligt forløb, afhængigt af den person, de rammer, bakteriens art og behandlingen.

- Gentagne lungebetændelser samt lungebetændelser, der ikke vil forsvinde hos rygere og ældre eller midaldrende, kan være tegn på noget mere alvorligt, nemlig [lungekræft \(/sygdomme/Fakta/lungekraeft.htm\)](/sygdomme/Fakta/lungekraeft.htm).
- Ved konsekvent at vaccinere ser det ud til, at overlevelsen bedres hos op mod 90 procent.
- Selvom lungebetændelsen er forsvundet, er det naturligt, at man er træt i en periode på op til flere uger efter infektionen. Man kan også blive let forpustet ved anstrengelse, ligesom man kan have tendens til irritationshoste.

Læs mere om LUNGER

- [Lungerne \(/ordbog/lungerne.htm\)](/ordbog/lungerne.htm).
- [Kold lungebetændelse \(/sygdomme/fakta/mycoplasma.htm\)](/sygdomme/fakta/mycoplasma.htm).
- [Astma \(/sygdomme/fakta/astma.htm\)](/sygdomme/fakta/astma.htm).
- [KOL \(/emnecenter/KOL/rygerlunger.shtml\)](/emnecenter/KOL/rygerlunger.shtml).
- [SE OVERSIGT OVER ALLE ARTIKLER OM LUNGER \(/tema/lunger.shtml\)](/tema/lunger.shtml).

Original tekst af Flemming Andersen, læge

Tidligere opdateret af Celeste Porsbjerg, læge, ph.d. (/hvemnd.htm)

Sidst opdateret: 15.08.2019

Medicin som kan anvendes

Penicilliner og andre antibiotika

(/)

Om Netdoktor

Søg på Netdoktor

Kategorier

Kontakt Netdoktor (/kontaktnetdoktor.shtml)

Mission og vision (/om.htm)

Annonceinfo (<http://www.netdoktormedia.dk/>)

Brugerbetingelser (/disclaimer.htm)

Privatlivspolitik (/privacypolicy.htm)

Cookieinformation (/cookieinformation)

Sygdomme A-Å (/sygdomme/)

Symptomer (/symptomer/)

Vagtlægen (/vagtlægen/)

Sektioner (/tema/)

Medicin (/medicin/)

Debat (<https://debat.netdoktor.dk/>)

Spørg lægen (/brevkasser/)

Undersøgelser (/undersoegelser/)

Besøg ogsåAltombørn.dk (<http://altomboern.dk/>)

Kvit.dk

(<http://www.kvit.dk/dk/stayquit/index.php>)TandOgMund.dk (<http://www.tandogmund.dk/>)**Følg os**(<https://www.facebook.com/netdoktor.dk/>)(<https://www.linkedin.com/company/netdoktor.dk/>)
(/nyhedsbrev/tilmeld)

Vi overholder HON-retningslinjerne (HONcode) for troværdig sundhedsinformation.
(<https://www.healthonnet.org/HONcode/Danish/?HONConduct917236>)

Oplysningerne må på ingen måde tages som erstatning for kompetent professional rådgivning eller behandling af uddannet og godkendt læge. Indholdet på Netdoktor.dk må ikke og kan ikke bruges som basis for at stille diagnoser eller fastlægge behandling. For yderligere information: Betingelser (/disclaimer.htm) og Cookie-og Privatlivspolitik (/privacypolicy.htm)

Netdoktor Media | Møntergade 19 | 1140 København K | CVR: 28 68 61 37

Netdoktor.dk - All rights reserved. Netdoktor.dk is a trademark

© Copyright 1998-2020

